

**Аксубаевский
муниципальный район**
муниципальное образование
423067 с. Старая Киреметь
улица Ленина, 37
Тел. 884344 4-60-38

**Аксубай муниципаль
районы**
муниципаль беремлеге
423067 Иске Кармэт авылы
Ленин урамы, 37
тел. 884344 4-60-38

Иске Кармэт авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР

№ 8

20.10.2023 г.

«2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» 27.10.2015 ел, № 16 муниципаль максатчан программасына үзгәрешләр керту турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлеге Уставына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлеге башкарма комитетына таянып

Карар итә:

1. Иске Кармэт авыл жирлеге Башкарма комитетының 27.10.2015 ел, № 16 карары белән расланган «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль максатчан программасына (06.12.2019 ел, № 18 карары белән үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне исәпкә алып) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

программаның атамасында 20162020 саннарын 20162026 саннары белән алыштырырга;

программа паспортында: «программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары» юлларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016-2026 еллар
--	-----------------

"программаны финанслау күләме" дигән юлны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Программаны финанслау күләме	2016-2026 елларга Программаны финанслау күләме 16 998,9 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел 720,0 мең сум 2017 ел -727,2 мең сум 2018 ел -734,4 мең сум 2019 ел 741,6 мең сум 2020 ел 748,8 мең сум 2021 ел 1433,7 мең сум 2022 ел 1369,6 мең сум 2023 ел 1369,6 мең сум 2024 ел 2261,0 мең сум 2025 ел 2287,0 мең сум
------------------------------	---

	2026 ел 4606,0 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып ел саен төзәтергә тиеш
--	---

2. Әлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aksubaevو.tatarstan.ru> , <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Иске Кармәт авыл җирлеге
Башкарма комитеты җитәкчесе:

А.В.Парфенов

Иске Кармәт авыл җирлеге
Башкарма комитетының
2023 нче елның 20 нче октябрәндәге
8 нче санлы карары белән
расланган

**“2016-2026 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль
районының Иске Кармәт авыл җирлегендә мәдәният үсеше”нә ОЗАК
СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММАСЫ**

Программа паспорты

Программа исеме	«2016-2026 елларга Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР, федераль законнар, ТР Законнары нигезендә эшләнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар белән
Программаның муниципаль заказчысы - координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары	Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, авыл халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш һәм тынычлык дәрәжәсен, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә арттыру
Бурычлары	1. Җәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак социомәдәни функцияләргә җауап ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү; 2. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгате үстерү; 3. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм кисәтү; халыкның террористик һәм экстремистик идеология күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән җәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Җауап ашыру вакыты	2016-2026 еллар
Ярдәмче программалар	- "2016-2026 елларга музей эшен үстерү"; - "2016-2026 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгате үстерү" »2016-2026 елларга терроризм һәм экстремизмны профилактикалау"
Программаны финанслау күләме	2016-2026 елларга Программаны финанслау күләме 16 998,9 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел 720,0 мең сум 2017 ел -727,2 мең сум 2018 ел -734,4 мең сум 2019 ел 741,6 мең сум 2020 ел 748,8 мең сум 2021 ел 1433,7 мең сум 2022 ел 1369,6 мең сум 2023 ел 1369,6 мең сум 2024 ел 2261 мең сум 2025 ел 2287 мең сум 2026 ел 4606 мең сум

	<p>Искөрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып ел саен төзәтергә тиеш</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: саклау-янгын куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей майданнарының өлеше 92,5 процентка кадәр; музей әйберләрен актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд әйберләренең гомуми санына карата 95 процентка кадәр; отчет чорында музейларга йөрү өлеше белән алдагы чорга нисбәте 33 процентка кадәр; социаль якланмаган гражданның һәм мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрнең алдагы чорга карата музейларга килү саны нисбәте 25 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга нисбәте 93 процентка кадәр; төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; программа массакуләм һәм мәдәни-массакуләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; сәнгать үзешчәнлегенең клуб формириваниеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; торак пункт халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 5 кә кадәр чара дөүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданның белән уртак проектлар саны 2 проектка кадәр; торак пунктта "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткөрү саны -1; террор һәм экстремистик күренешләренң барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Иске Кирәмәт авыл жирлегә территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мөгълүмати киңлек формалаштыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
<p>Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегә Советы; Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегә башкарма комитеты.</p>

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенәң Гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә 2 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе үз эшчәнлеген алып бара. Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегенәң мәдәният объектларының гомуми чөлтәре: 1 музей, гомуми кулланышта булган китапханәләр, 1 мәдәни - ял итү тибындагы учреждениене үз эченә ала. Аксубай муниципаль районында мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2014 елда җирлек бюджетыннан 697,4 мең сум акча юнәлтелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 7 кешедән артып китә. Күп кенә акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкциялүгә, мәдәният учреждениеләре җиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизациялүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр буенча, мәдәният учреждениеләренәң хәзерге чөлтәре халыкның сорауларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәялүдә җитәрлек тәмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйлә:

мәдәният объектларын тигез урнаштырмау, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары "кабул итү чиге" н саклау;

мәдәният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең күләме һәм төрләре гражданның сорауларына, өстенлекләренә һәм көткәннәренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләрен ял итү һәм ижади эшчәнлек, мәгариф һәм үзбелдекле белем бирү, чаралар үткөрү, һәм һәр өлкә берләшмәләр эшчәнлегенә өчен заманча югары технологиялә җиһазлар, шулай ук халыкның төрле категорияләренә өчен, шул исәптән аз хәрәкәтләнүчеләр өчен һәм тормыш эшчәнлегенәң башка чикләүләренә белән мәдәният учреждениеләренәң уңайлылыгын тәмин итү чаралары белән җитәрлек дәрәжәдә җиһазландырмау;

төрле сәнгать жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак кулланы өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплекслар дефициты

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны җиңү механизмы

проблема эчтәлегенә	Чишү механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданның сорауларының бөтен диапазонын да каплай алмый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысулларын керту
Мәдәният учреждениеләренәң матди-техник базасы җитәрлек дәрәжәдә үсеш алмаган	Матди-техник базаны ныгыту һәм тармакны мәгълүматлаштыру, җиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчаларны, дәүләтнеке булмаган структураларны җәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегенә чикләнгән кешеләр өчен мәдәният учреждениеләренәң җитәрлек дәрәжәдә булмавы	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән җиһазландыру, инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүчеләр гражданны өчен мәдәният учреждениеләрен җайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм керту кирәклегенә	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Программа максатларына ирешүгә йогынтысын киметү максатыннан рискны көйләү һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда куркынычларны анализлау һәм куркынычларны идарә итүне Программаның муниципаль заказчысы - координаторы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегенә башкарма комитеты башкара.

Иң житди куркынычларга подпрограммаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертәргә мөмкин. Финанс куркынычлары программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс куркынычын чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләрен һәм ирешкән нәтижәләргә бәйлә рәвештә күрсәткечләрен ел саен төзәтү тора. Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегенә бюджетыннан Программа чараларын финанслау җитмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион җәлеп итүчәнлегенә механизмнарын формалаштыру юлы белән башкарыла. Административ куркыныч программаны нәтижәсез идарә итү белән бәйлә, ул подпрограммаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып:

программа чараларының үтәлешен контрольдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыруны агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

Программа күрсәткечләренең (индикаторларының) үтәлешен өзлексез мониторинглау;

халыкка мәгълүмат бирү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында мәгълүматны ачык бастырып чыгару.

Рисклар белән идарә итү буенча чаралар кабул итү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлеләген һәм нәтижәлеләген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан башкарыла.

Төп максатлар, бурычлар, ахыргы нәтижәләренә тасвирлау
Программа һәм аны гамәлгә ашыру вакыты

Программаның максаты 2014-2026 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәтне өстенлекләренә нигезләнә.

Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегенә социаль-икътисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты-Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләренең авыл халкы һәм кунаклары өчен җәлеп итүчәнлеген арттыру. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы берничә мәсьәләгә хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләренә гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү;

милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә халык һөнәрләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегенә территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының саклануын һәм нәтижәле файдалануын тәэмин итү;

төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тоту, аларның үзөнчәлекле бурычлары тиешле подпрограммаларда чагылдырылган.

"2016-2026 елларга музей эшен үстерү" подпрограммасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегенә музей фондын саклауга, өйрәнүгә һәм популярлаштыруга, шулай ук жәмгыятьне үстерүнең мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләренә гамәлгә ашыру өчен уңай шартлар тудыру максатларында музейларны комплекслы үстерүгә юнәлдерелгән.

"2016-2026 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" подпрограммасы милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерүне, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя. Жирлекнең муниципаль концерт оешмалары чәлтәргәнең бүгәнгә торышын, концерт учреждениеләргәнең 2026 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау " подпрограммасы террористик һәм экстремистик күренешләргәнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегә территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләргән пропагандалау һәм тарату өчән бердәм мөгълүмати киңлек формалаштыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты 2016 2026 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль бюджет, республика бюджеты акчаларын куллануны күздә тотта. шулай ук Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегә бюджеты акчалары.

Программаны финанслауның гомуми күләмә мең сум тәшкәл итә, шул исәптән:

2016 ел 5,0 мең сум

2017 ел -5,1 мең сум

2018 ел 5,2 мең сум

2019 ел 5,3 мең сум

2020 ел 5,4 мең сум

2021 ел 2 мең сум

2022 ел 2 мең сум

2023 ел 2 мең сум

2024 ел 2 мең сум

2025 ел 2 мең сум

2026 ел 2 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фаразлау характерында һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләргән исәпкә алып, ел саен коррекцияләргә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара эшчәнлегә тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларны нәтижәле куллануын контрольдә тотта. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларын башкаручылар белән төзелгән муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актларына төгәл туры китереп башкарыла.

Программаның социаль-икътисади нәтижәлеләгән бәяләү

Мәдәниятең төп үзәчәлегә шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләргә вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, шәхесләргәнең кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләргән тоту нормаларының үзгәрүендә күренә, бу ахыр чиктә жәмгыятьнең эшчәнлегә нигезләргәндә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдени эшчәнлекнең агымдагы нәтижеләрен генә характерлаучы индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шул ук вакытта конкрет Подпрограммалар үз нәтижелелек күрсәткечләрен үз эченә ала. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижелелеген бәяләү муниципаль заказчы программаның координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаны тормышка ашыруның төп социаль-иқтисади эффекты Аксубай муниципаль районы Иске рәмәт авыл җирлеге гражданны төрмөшүндә мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, тиешлечә, Аксубай муниципаль районы Иске рәмәт авыл җирлегендә төрмөш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизацияләү курсы гамәлгә ашыру өчен уңай иқтисади атмосфера булдыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районы Иске рәмәт авыл җирлегендә яшәүче халыкларның үзәнчәлеге булганда бөтенлекне саклауга ярдәм итүче мәдәни кичлекнең бердәмлеген ныгытуда;

иқадә эшчәнлек, халыкка тәкъдим ителгән мәдәни байлыкларның һәм мәдәнияттә һәм сәнгатьтә мәгълүматның төрлелеге һәм ирешүчәнлеге өчен уңай шартлар тудыруда;

мәдәниятнең иқтисади үсеш процессын активлаштыруда һәм тармакка җәлеп ителгән дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз үреләп бара. Кагыйдә буларак, бу бәйләнеш мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыктар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасының формалашуы Экология һәм табиғый мирасын саклау проблемаларын хәл итү белән турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә мәдәният үсеш проблемаларын хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижелелеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә чынлыкта ирешү дәрәжәсе буларак бәяленә.

"2016-2026 ЕЛЛАРГА МУЗЕЙ ЭШЕН ҮСТЕРҮ ярдәмче программасы Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программа	" 2016-2026 елларга музей эшен үстерү "(алга таба-ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Ярдәмче программаның төп Эшләүчесе	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Максаты	Жәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак социомәдәни функцияләргә гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү
Бурычлары	1. Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлеге Музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм тулыландыру. 2. Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге музей фондын популярлаштыру. 3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру. 4. Музейларны мәгълүматлаштыру
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016 - 2026 ел
Еллар буенча бүленгән ярдәмче программаны финанслау күләме	Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлеге бюджеты акчалары хисабына ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 8266,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 ел 423,0 мең сум; 2017 ел 427,0 мең сум;

	<p>2018 ел 431,0 мең сум; 2019 ел 435,0 мең сум; 2020 ел 440,0 мең сум; 2021 ел 757,0 мең сум; 2022 ел 757,0 мең сум; 2023 ел 757,0 мең сум; 2024 ел 1266 мең сум; 2025 ел 1279 мең сум; 2026 ел 1294 мең сум;</p> <p>Искөрмө: подпрограмманы финанслау күләме фараз характерында һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районы Иске Кирәмәт авыл жирлеге бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш</p>
<p>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре</p>	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төп фондның реставрацияләнгән әйберләренең реставрацияләүне таләп итүче әйберләр санының өлеше, ел ахырына ел башына дәүләт хисабына һәм саклауга куелган музейларның төп фонды әйберләре санының нисбәте 93 процентка кадәр житә; саклау-янгын куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей майданнарының өлеше 92,5 процентка кадәр; музей әйберләрен актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд әйберләренең гомуми санына карата 95 процентка кадәр; отчет чорында музейларга йөрү өлеше белән алдагы чорга нисбәте 33 процентка кадәр; социаль якланмаган төркем гражданның һәм мөмкинлекләре чикләнгән кешеләрнең музейларга килү санының алдагы чорга нисбәте 25 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга нисбәте 93 процентка кадәр;</p>

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенең гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегенең музей челтәре үз эченә 1 музей учреждениесен ала.

Музей эшчәнлегенең чишелеш таләп итүче проблемалары

музейларның матди-техник базасын житәрлек дәрәжәдә үстермәү;

музейларны сак-янгын сигнализациясе, махсус экспозиция-күргәзмә һәм фонд жиһазлары белән тәэмин итмәү;

бөтен музей фондын мәдәни-мәгариф, фәнни-агарту максатларында актив кулланмау;

дәүләт музейларын мәгълүматлаштыру житәрлек түгел;

инфраструктураның аз үсеше аркасында Мәдәни туризмның житәрлек үсеш алмавы.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары,

ахыргы нәтижеләрне һәм аны тормышка ашыру вакытын тасвирлау

ярдәмче программаның максаты-Социомәдәни функцияләргә гамәлгә ашыру һәм жәмгыятьне үстерүнең мөһим ресурсы буларак музейларны комплекслы үстерү.

Бу максатны тормышка ашыру өчен түбәндәгә бурычларны хәл итү кирәк:

1. Музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау.
2. Музей фондының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру.

Подпрограмманы гамәлгә ашыру вакыты 2016-2026 еллар.

III. Подпрограмманың ресурс тәэмин ителешен нигезләү

Район бюджеты акчалары хисабына ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 ел 423,0 мең сум;

2017 ел 427,0 мең сум;

2018 ел 431,0 мең сум;

2019 ел 435,0 мең сум;

2020 ел 440,0 мең сум.

2021 ел 757,0 мең сум;

2022 ел 757,0 мең сум;

2023 ел 757,0 мең сум;

2024 ел 1266 мең сум;

2025 ел 1279 мең сум;

2026 ел 1294 мең сум;

Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле финанс елына ТР Аксубай муниципаль районы Иске Кирәмәт авыл җирлегенә бюджетын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

IV. Социаль-иқтисади нәтижәлелекне бәяләү

Ярдәмче программалар

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру районның музей өлкәсендә булган барлык ресурсларны (мәдәни-тарихи, кадрлар, матди-техник) нәтижәле идарә итүгә ярдәм итәчәк, бу музейлар тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшыртуга мөмкинлек бирәчәк. Болар барысы да республиканың мәдәни мирасын популярлаштыру аша Аксубай районының Иске Кирәмет авыл җирлегенә кызыклы образын формалаштырачак.

«2016-2026 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү» ярдәмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	"2016-2026 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү»												
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	Аксубай районы Иске Кремет авыл җирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклау; - мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакий-әхлакий һәм толерант дөньяга карашны формалаштыру буенча эшчәнлекне гәмәлгә ашыру. - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын күтәрү												
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	Торак пунктның мәдәниятен, сәнгатен үстерү, тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. Планга ярашлы рәвештә МАССАКҮЛӘМ һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм программа чараларын үткөрү. Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру. Халыкта гражданлык үзенчәлеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этник һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәэмин итүче "мәдәният" өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү												
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты												
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	ТР Аксубай МР Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты												
Муниципаль ярдәмче программаны гәмәлгә ашыру вакыты	2016-2026 еллар												
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаклары, шул исәптән еллар буенча:	инанслау чыганаклары булып Аксубай МР Иске Кармәт авыл җирлеге бюджеты акчалары тора Чыгымнар 7072,0 (мең сум).												
	Барысы	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
Җирле бюджет акчалары	7072,0	297,0	300,0	303,0	306,0	309,0	780,0	812,0	940,0	995,0	1008,0	1022,0	
Муниципаль ярдәмче программаны гәмәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Программа массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; Сәнгать үзешчәнлегенә клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;												

I. Ярдәмче программаны гәмәлгә ашыру өлкәсенең гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Жәмгыятьнең хәзерге үсеш этабының үзенчәлеге булып, кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак, мәдәниятнең социаль роленең үсүе тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кешелекнең яшәшенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклау сәләте буларак та чыгыш ясый. Жәмгыятьнең мәдәни үсешенең кирәкле критерие булып кешенең ижади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын күрсәтү һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халыкның мәдәни тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләргә хәл итү җирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гәмәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программа-максатлы метод нигезендә хәл итү кирәккә белән билгеләнә. Муниципаль подпрограмма чараларын гәмәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга

юнәлдерелгән –бу мәдәниятне хәзерге шартларда Аксубай районының социаль-икътисади үсешенә иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмиятле максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтижәле куллануны тәэмин итәчәк һәм ярдәм итәчәк:

1. Торак пунктның мәдәниятен, сәнгәтен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. Планга ярашлы рәвештә МАССАКҮЛӘМ һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм программа чараларын үткөрү.

ПРОГРАММАГА КЕРТЕЛГӘН ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Бу процессны камилләштерү буенча чаралар системасы:

- клуб, китапханә, музей системасында халык белән эшләү буенча эшнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

- инновацион формаларны һәм ысулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү; мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

мәдәният өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, ысулларын һәм чараларын эшләү ;

торак пунктның социаль-икътисади үсешендә киңрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;

халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү.

Ярдәмче программа Паспорты Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау.

Ярдәмче программа исеме	"Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау "(алга таба –ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Максаты	Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш һәм тынычлык дәрәжәсен, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә арттыру
Бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террор һәм экстремистик идеологиягә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016-2026 еллар .
Ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы:	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге бюджеты акчаларын финанслауның гомуми күләме 26,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән 2016 ел 5,0 мең сум 2017 ел 5,1 мең сум 2018 ел 5,2 мең сум

	<p>2019 ел 5,3 мең сум 2020 ел 5,4 мең сум 2021 ел 2 мең сум; 2022 ел 2 мең сум; 2023 ел 2 мең сум; 2024 ел 2 мең сум; 2025 ел 2 мең сум 2026 ел 2 мең сум</p> <p>Искәрмә: подпрограмманы финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны финанслауга район һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып ел саен төзәтергә тиеш</p>
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру террор һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мөгълүмати киңлек формалаштыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру	<p>Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны контрольдә тотуны Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге Советы башкара.</p>

II. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Подпрограмманы эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, җәмгыять һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрендәге Россия Федерациясендә терроризмга каршы тору концепциясе, 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләмәләр һәм яшьләрне патриотик тәрбияләү.

Хәзерге вакытта Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегендә 1 дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мәселманнар -1 ; православие динендәгеләр юк; теркәлмәгән дини оешмалар: мәселманнар юк; православие динендәгеләр юк.

Ижтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең тотрыклылыгы, игелеклелеге, конструктив үзара хезмәттәшлеге һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар, православие чиркәүләре һәм мәселман мәчетләре саны артты.

Шул ук вакытта подпрограмманы әзерләү һәм аны гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге заманча өзгичләнеп килүче киеренке булып калуы белән бәйле.

Терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә, ижтимагый хәрәкәтләр һәм барлык гражданның тырышлыктарын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге алдында торган иң кискен проблемаларны террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүнең уңай тенденцияләрен булдыру өлешендә хәл итүгә мөмкинлек бирәчәк, нәтижәдә, гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

**III. ярдәмче программа чаралары
"2016-2026 елларга Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл
жирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау»**

№ п/п	Чаралар исеме	Башкару вакыты	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чаралар күрү: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәэмин итү, ял итү һәм киңәйтү буенча һөнәри белем алу өчен мөмкинлекләрнең ирониясе; авыл яшьләренең иҗтимагый хәрәкәтен үстерү	2016-2026 гг.	Аксубай муниципаль районы Иске Киремет авыл жирлеге башкарма комитеты», Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының» мәдәният бүлеге " МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру өлкәсендә Республика программалар һәм проектлар конкурсында катнашу.	2016-2026 гг.	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, МКУ АМР мәдәният бүлеге, МКУ АМР мәгариф бүлеге
3	Жирлекнең дини берләшмәләрендә вәгазьләр һәм җомга намазлары вакытында дин тотучыларга системалы мәрәҗәгать итү, дин тотуны формалаштыруга һәм саклауга юнәлдерелгән, шулай ук дин тотучыларның терроризм һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләргә хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләвен булдыруга ярдәм итү.	2016-2026 гг.	Глава поселения
4	Басма һәм электрон ММЧ материалларына, уку-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга экспертиза үткөрүне оештырырга.	2016-2026 гг.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча))
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2026 гг.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча), Иске Киремет авыл жирлеге башкарма комитеты
6	Жәмгыятьтә әхлакий сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәتلәр, күпләп булган объектларның, халыкның тормыш тәэмин итү объектларының террорчылыкка каршы сакланышы проблемалары буенча «түгәрәк өстәлләр» үткөрү.	2016-2026 гг.	МКУ «Мәгариф бүлеге, МКУ» Мәдәният бүлеге", Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының ОДМС
7	Рәсми булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2016-2026 гг.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге(киләшү буенча),
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессияләргә вәкилләргә һәм милли диаспоралар вәкилләргә белән әңгәмәләр үткөрү	2016-2026 гг.	Аксубай районнда Россия Федераль миграция хезмәтенә ТР буенча идарәсе бүлекчәсе(киләшү буенча),
9	Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта кешеләр күпләп булган биналарда гамәлләр буенча уку дәрәсләргә үткөрүне оештыру	2016-2026 гг.	Аксубай муниципаль районы Иске Киремет торак пунктының башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча), ФДКУ " 102 ПЧ ФПС ТР буенча (киләшү буенча)
10	Мәгариф учреждениеләрендә барлык төрдәге сыйныф сәгатьләрен системалы рәвештә үткөрү, экстремизмның теләсә нинди формаларының жәмәгать куркынычлыгын аңлату, бигрәк тә милләтләр һәм диннәр арасында дошманлыкны вәгазьләү	2016-2026 гг.	МКУ " Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районы дини конфессияләргә вәкилләргә (киләшү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү

			буенча)
16	Ярдәмче программа чараларын мөгълүмати яктыртуны оештыру	Ел дәвамында	"Сельская новь" газетасы редакциясе (килешү буенча), Иске Кармөт авыл жирлеге клубларында стендлар